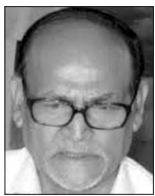

ଗାଳିଦେବା ରାଜନୀତି କ୍ଷତିକାରକ

ରାଜନୀତିରେ ସରକାର ବା ସରକାରୀ ବକଳୁ ବିରୋଧୀ ପକ୍ଷ ବିଭିନ୍ନ ଅଭିଯୋଗ ଉଠାଇ ଗାଳିଦେବା ରାଜନୀତିର ପରିଭାଷା ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସରକାରୀ ବକ ବିରୋଧୀ ବକକୁ ଅଧିକାଂଶ ଏବଂ ବିରୋଧୀ ପକ୍ଷ ସରକାରକୁ ଯିବା ଏକ ଚିରାନ୍ତରିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା । ସେଥିପାଇଁ ବିରୋଧୀ ପକ୍ଷ ସରକାରକୁ ବା ସରକାରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଗାଳିଦେବା ସମୟରେ ଏକ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଭିତରେ ନରହିଲେ ଏହା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଭବିଷ୍ୟତରେ କାଳ ହୋଇଯାଏ । ଭାରତୀୟ ଗଣତନ୍ତ୍ରରେ ପ୍ରଥମପଥ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ଶାସନରେ ୧୯୭୭ରେ ଏକ ଅଣକଂଗ୍ରେସ ସରକାର ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା । କଂଗ୍ରେସ ଶାସନର ଭ୍ରଷ୍ଟାଚାର ବିରୋଧରେ ଜୟପ୍ରକାଶ ଆରୋଲ ପ୍ରତି ସମର୍ଥନକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧି ନିଜ ଶାସନକୁ ପୁରସ୍କୃତ କରିବା ପାଇଁ ୧୯୭୫ ଜୁନରେ ଜରୁରୀ ପରିସ୍ଥିତି ଜାରି କରି ସବୁ ବିରୋଧୀ ନେତାଙ୍କୁ ଜେଲ ପଠାଇଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧିଙ୍କର ଏହି ପଦକ୍ଷେପ ବିରୋଧୀମାନଙ୍କୁ ଏକତ୍ରିତ କରିଦେଲା ଓ ୧୯୭୭ରେ କଂଗ୍ରେସ କ୍ଷମତାକୁ ଫେରି ଆଣି ଦେଲା ।

ରବି ଦାସ

ଶାସନକୁ ଆସିଲା । ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଜରୁରୀ ପରିସ୍ଥିତି ବିରୋଧରେ ଓ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଭୋରରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ମତ ପ୍ରକାଶ ପରେ ମଧ୍ୟ କ୍ଷମତାରେ ବସି ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧିଙ୍କୁ କେତେ ଅଧିକ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ, ସେଥିପାଇଁ ଅନେକ ନେତା ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରିବାକୁ ଜନତାପାର୍ଟି ବିଭାଜିତ ହେଲା ଏବଂ ୧୯୮୦ରେ ଯେଉଁ ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ ହେଲା ସେଥିରେ ଦେଶବାସୀ ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧିଙ୍କୁ ବିପକ୍ଷ ସମର୍ଥନ ସହ କ୍ଷମତାକୁ ଆଣିଲେ । ୧୯୮୯ ପରଠାରୁ ଭାରତର ଜନସାଧାରଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ବକକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ମାନନୀୟତା ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହି ସମୟ ଭିତରେ ଭାରତ ସମାଜବାଦୀ ଅର୍ଥନୀତିକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ଅର୍ଥିକ ସଂକ୍ରମଣରେ ଜଗତକାରଣ ଅର୍ଥନୀତିକୁ ଗ୍ରହଣ କଲା । ୨୫ବର୍ଷ କାଳ ଏହି ଅବସ୍ଥା ଭିତରେ ଅଟଳ ବିହାରୀ ବାଜପେୟୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ବିକେପି ନେତୃତ୍ୱାଧୀନ ଏନ୍ଡିଏ ସରକାର ୬ବର୍ଷ ପାଇଁ ଦେଶବାସୀ ଦେଖୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ୨୦୧୪ ନିର୍ବାଚନରେ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦିଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ବିକେପିକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ମାନନୀୟତା ସହକାରେ ସରକାର ଗଠନ ପାଇଁ ଜନସାଧାରଣ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି । ନିର୍ବାଚନରେ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦିଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ସହ ନିବେଦନ ଥିଲା ଯେ କଂଗ୍ରେସକୁ ୬୦ବର୍ଷ ଶାସନ କ୍ଷମତା ଦିଆଯାଇଥିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ୬୦ମାସ ଅର୍ଥାତ୍ ୫ବର୍ଷ

ପାଇଁ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ ଦିଆଯାଇ ସେ ବଡ଼ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବାର ସମ୍ଭାବନା ହେବ । ଏହି ୬୦ମାସ ଶାସନ ଭିତରୁ ୪୫ମାସ ଅତିକ୍ରମ ହୋଇଛି । ଏହି ଅବସ୍ଥାରେ ୪୫ମାସ ଶାସନ ଉପରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଇବା ବଦଳରେ ପାଇଁମୋଦିଙ୍କ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ ଆଲୋଚନା ଉଭୟ ଦେଇ କଂଗ୍ରେସକୁ ଗାଳିଦେବା ପାଇଁ ଏହାର ଅତୀତ ଦୁର୍ନିଆଁତ ନେଇ ଯେଉଁ ଧାରଣା ଆକ୍ରମଣ କରିଛନ୍ତି ତାହା କେବଳ ଜଣେ ଆରଏଏଏସ୍ ପ୍ରଗତିକର୍ତ୍ତା କରିପାରିବ । କଂଗ୍ରେସ ସେହି ବିଭାଜନ କରିଦେଲା ଓ ନେତୃତ୍ୱ ବଦଳରେ ଯେଉଁ ପଦେଇ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଥିଲେ କଣ୍ଠୀର ସମସ୍ୟା ନଥାଏ ବୋଲି କହି କଂଗ୍ରେସକୁ ଗାଳିଦେବା ଦେଖି ସ୍ୱାଧୀନତା ୬୦ବର୍ଷ ପରେ ଜଣେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପୂର୍ଣ୍ଣତା ଆଣିବା ଶୋଭାପାଇବ ।

୨୦୧୪ ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରଗତି ସମୟରେ କଂଗ୍ରେସକୁ ଭାରତ ପାଇଁ ଗ୍ଲୋବାଲ ଦେଇ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦି ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ସେହିପରିକି ରାଜନୈତିକ ପ୍ରଗତି ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । ଅଧିକ କଥା ହେଲା ଯେ ୧୦ବର୍ଷର ପୁସ୍ତିକ ଶାସନ ବିରୋଧରେ ଯେଉଁ ଜନଅସନ୍ତୋଷ ରହିଥିଲା ତାହାକୁ ସଂଗଠିତ କରିବାରେ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦି ସଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଗଭ୍ୟ କଦାପି ଭାରତୀୟ ଇତିହାସକୁ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଗତ ୬୦ବର୍ଷ ଇତିହାସକୁ ବଦଳାଇଦେବା ପାଇଁ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦିଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ଦିଆଯାଇନଥିଲା । ଅବଳ ବିହୀନା ବାଜପେୟୀ ୬ବର୍ଷ କାଳ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଥିବା ସମୟରେ ଏପରି ଉଦ୍ୟମ ଥରୁଟିଏ କରିନଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବିରୋଧୀ ପକ୍ଷରେ ଥିବା ସମୟରେ ୧୯୭୧ରେ ପିକିଆନ ସହିତ ଭାରତର ମୁକ୍ତ ଓ ବଙ୍ଗଳାଦେଶ ରାଷ୍ଟ୍ର ଗଠନ ହେବାରେ ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧିଙ୍କର ଭୂମିକା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦା ଭାବେ ଅଭିହିତ କରିଥିଲେ । ଏହା କେହି ବି ଅସ୍ୱୀକାର କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଯେ ଭାରତୀୟ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମରେ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ପରେ ନେତୃତ୍ୱ, ପଟେଲ, ସୁଭାଷ ବୋଷ ପ୍ରଭୃତି କାତୀୟ ନେତାମାନଙ୍କର ଅବଦାନ, ଦୀର୍ଘକାଳୀନ କାରବାର ଓ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତ ଗଠିତ ପାଇଁ ରୁପରେଖ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ବଳିଷ୍ଠ ଯୋଗଦାନକୁ କେହି ବି ଅସ୍ୱୀକାର କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ସେହିପରି ୧୯୭୧ ମୁକ୍ତରେ ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ଭୂମିକାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ବଦଳରେ ସିନାଲୁ ଦୁର୍ଭିକ କଥା କହି ତାଙ୍କୁ ମୂଳ କରିବାର ଉଦ୍ୟମ ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ରୁହାଯିବା ଆଦୌ ଗ୍ରହଣୀୟ ହେବ ନାହିଁ । କେବଳ କଂଗ୍ରେସକୁ ଗାଳିଦେବା ପାଇଁ ନେତୃତ୍ୱ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିନ୍ଦା କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଇତିହାସକୁ ପାଲିମୋଷରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିବା ଦ୍ୱାରା ପରୋକ୍ଷରେ କଂଗ୍ରେସକୁ ନୂତନ ଜୀବନ ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇଛି । ୨୦୧୪ ନିର୍ବାଚନରେ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବିଧାନସଭା ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରତିକରେ ରାହୁଲ ଗାନ୍ଧିଙ୍କୁ ଜଣେ ସ୍ୱୀକୃତ ନେତା ଭାବରେ ଦେଶବାସୀ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହେଁ ବୋଲି ସ୍ୱଳ୍ପ ଭାବେ ଦର୍ଶାଉଥିଲେ । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ରାହୁଲ ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱାଧୀନ କଂଗ୍ରେସ କଦାପି ପୁରୁଣା କଂଗ୍ରେସ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ

ବୋଲି ଅନେକ ଚିନ୍ତାଶୀଳ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକମାନେ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ କଂଗ୍ରେସକୁ ସୁଦୂର ଉପରେ ଆକ୍ଷରିକ ବିଶ୍ୱାସ କରି ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦିଙ୍କ ସରକାର ଯେଉଁ ଚିନ୍ତାଧାରା ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି ତାହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିପାରୁନଥିବା ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଜନସାଧାରଣ ବ୍ୟତୀତ ହୋଇ ରାହୁଲ ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱାଧୀନ କଂଗ୍ରେସକୁ ଅତୀତ କଂଗ୍ରେସର ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭାବରେ ବିଚାର କରୁଛନ୍ତି । ରାଜସ୍ଥାନ ଉପନିର୍ବାଚନରେ ଯେଉଁଭଳି ଭାବରେ ଜନସାଧାରଣ ବିକେପି ବିରୋଧରେ ମତପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ତାହା ତା'ର ଏକ ସୂଚନା ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଇଛି । ପୂର୍ବରୁ ଗୁଜରାଟ ନିର୍ବାଚନରେ ୨୨ବର୍ଷ ପରେ କଂଗ୍ରେସକୁ ଶକ୍ତି ପାଇଥିବା ଅନୁଭବ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ବାବଦରେ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦିଙ୍କର କଂଗ୍ରେସକୁ କେବଳ ଗାଳିଦେବାର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ବୋଲି ବିଚାର କରାଯାଇଛି । ଦେଶର ଇତିହାସ ଓ ବିଶେଷ ଭାବରେ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମର ଇତିହାସ ସହିତ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତ ଗଠନରେ ଯେଉଁ ନେତାମାନଙ୍କର ବଳିଷ୍ଠ ଅବଦାନ ରହିଛି ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ କଂଗ୍ରେସକୁ କେବଳ ଗାଳିଦେବାର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ବୋଲି ବିଚାର କରାଯାଇଛି । ଦେଶର ଇତିହାସ ଓ ବିଶେଷ ଭାବରେ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମର ଇତିହାସ ସହିତ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତ ଗଠନରେ ଯେଉଁ ନେତାମାନଙ୍କର ବଳିଷ୍ଠ ଅବଦାନ ରହିଛି ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ କଂଗ୍ରେସକୁ କେବଳ ଗାଳିଦେବାର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ବୋଲି ବିଚାର କରାଯାଇଛି । ଦେଶର ଇତିହାସ ଓ ବିଶେଷ ଭାବରେ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମର ଇତିହାସ ସହିତ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତ ଗଠନରେ ଯେଉଁ ନେତାମାନଙ୍କର ବଳିଷ୍ଠ ଅବଦାନ ରହିଛି ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ କଂଗ୍ରେସକୁ କେବଳ ଗାଳିଦେବାର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ବୋଲି ବିଚାର କରାଯାଇଛି ।

କାତୀୟ କ୍ଷତ୍ରରେ ଯେଉଁ ଧରଣର ଗାଳିଦେବା ରାଜନୀତି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି, ଓଡ଼ିଶାରେ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ସେହି ଧରଣର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପୁରୁପାତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ଓଡ଼ିଶାରେ କାତୀୟ କ୍ଷମତାରେ ଥିବା ବିଜୁ ଜନତା ଦଳ ଓ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ନବୀନ ପଟ୍ଟନାୟକ ଦ୍ୱାରା ୧୮ ବର୍ଷ ଧରି ଲଗାତର କ୍ଷମତାରେ ରହିବା ଫଳରେ ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ସରକାର ବିରୋଧୀ ଜନମତ ରହିଛି । ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ କଥା ଯେ, ୧୮ ବର୍ଷ ଭିତରେ ରାଜ୍ୟ ଯେଉଁ ଅନୁସାରେ ପ୍ରଗତି କରିବା କଥା ତାହା ହୋଇନାହିଁ । ଏବେ ମଧ୍ୟ ମାନବିକ ସମ୍ପଦ ପ୍ରକାଶରେ ଓଡ଼ିଶାର ଦେଶର ସର୍ବନିମ୍ନରେ ଥିବା ଏକ ରାଜ୍ୟ ଭାବରେ ରହିଛି । ଦାରିଦ୍ର୍ୟ, ଶିଶୁ ଓ ଜନନୀ ମୃତ୍ୟୁହାରରେ ଏବେବି ଓଡ଼ିଶା ଦେଶର ସର୍ବନିମ୍ନରେ ରହିଛି । ପ୍ରତି କ୍ଷତ୍ରରେ ଦୁର୍ନୀତି ବୃଦ୍ଧିଛି । ଶାସନ ବଳର ବିଧାୟକ ଓ ନେତାମାନେ କୋଟିପତି ହୋଇଛନ୍ତି । ଖଣି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟବସାୟ ହରିଗୁଡ଼ି ଓ ବ୍ୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପଲବ୍ଧ ହେବାପରେ ସାରା ରାଜ୍ୟରେ ଲଘୁ ଖଣିକ ପଦାର୍ଥ ଅର୍ଥାତ୍ ପଥର, ଚିପ୍, ବାଲି ଓ ମୋରମ ପ୍ରଭୃତିର ରାଜ୍ୟବାସୀମାନେ ଯେଉଁ ବ୍ୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଗଠିଲେ, ସେଥିରେ କୋଟିକୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ସହ ପରିବେଶ ସଂରକ୍ଷଣ ଧ୍ୱଂସ ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ଶାସନ ବଳର ବିଧାୟକ ଓ ସମର୍ଥକମାନେ ମିଶି ସେମାନଙ୍କ ସହଯୋଗୀ ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଜରିଆରେ ଏ ବ୍ୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇଛନ୍ତି । ଆଇନ ଶୁଖିଲା ଓ ନୀତିମାନଙ୍କୁ କୁରୁକ୍ଷତ୍ର ପ୍ରଦାନରେ ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ

ରେକର୍ଡ ଭଲନାହିଁ । ଏହିପରି ଅବସ୍ଥାରେ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓ ବିଭିନ୍ନ ନିର୍ବାଚନକ୍ଷେତ୍ରରେ ସରକାରଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରିବା ପାଇଁ ଭଲ ଭିତ୍ତି ରହିଛି । ଗତ ଅକ୍ଟୋବର ନିର୍ବାଚନରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ଅସନ୍ତୋଷ ଅନେକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ହୋଇଛି । ଏଥିରେ ବିକେପିକୁ ଯେଉଁ ସଫଳତା ମିଳିଲା ତାହାକୁ ଆଧାର କରି ସେମାନେ ସରକାରଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଯେଉଁ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି ସେଥିରେ ବିକେପି ଏକ ବିକଳ ଶାସକ ଦଳ ଭାବରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହେଉନାହିଁ । ନବୀନ ପଟ୍ଟନାୟକ ଗଭ୍ୟ ଯୋଗାଣକୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଦରିଦ୍ର କ୍ଷେତ୍ରକୁ ବିଭିନ୍ନ ଭାଗ ଓ ସୁବିଧା ଜରିଆରେ ଯେଉଁ ଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ସୂଚି କରିଛନ୍ତି ଓ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଜର ନିର୍ମଳ ଚରିତ୍ରକୁ ବଜାୟ ରଖିଛନ୍ତି ତାହାକୁ ନଷ୍ଟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବିରୋଧୀ ପକ୍ଷର ଉପସ୍ଥୁତ କୌଶଳ ନାହିଁ । ଅତୀତରେ ଯେପରି ସରକାରଙ୍କର ସମସ୍ତ ଅପକର୍ମ ଓ ଦୋଷଗୁଡ଼ି ପାଇଁ ପ୍ୟାରୀମୋହନ ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ ଦାୟୀ କରାଯାଇ ନବୀନଙ୍କ ଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ରକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା, ଏବେ ଠିକ୍ ସେହିପରି ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସଚିବ ଭି କାହିଁକିୟନ ପାଣିଆଁଙ୍କ ଉପରେ ସମସ୍ତ ଛୋଟ ଓ ଅସନ୍ତୋଷ ଭୁଲାଇଛି । ସତେ ଯେପରି ନବୀନ ପଟ୍ଟନାୟକ ଶାସନ ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ପାଣିଆଁଙ୍କୁ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି । ପାଣିଆଁଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବରାବର ଅଭିଯୋଗ ପରେ ଏବେ ତାଙ୍କ ଘର ଉପରେ ସିଧାସଳଖ ହମ୍ଲା କରାଯାଇଛି । ନବୀନଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱ ଓ ଶାସନର ଅସଲ ଦୁର୍ବଳତାକୁ ପଦାରେ ପକାଇ ନବୀନ ଏଥିପାଇଁ ଦାୟୀ ବୋଲି ସିଧାସଳଖ ଭାବରେ ବିରୋଧୀମାନେ ନା ବିକେପି ଅସହମ୍ଭାମାନେ ନକହି କେବଳ ପାଣିଆଁଙ୍କ ଉପରେ ସମସ୍ତ ଦୋଷ ଲଦିବାର ବ୍ୟସ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ପାଣିଆଁଙ୍କ ଜଣେ ଗଳିତରେ ଥିବା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଅପରାଧ ତାଙ୍କୁ ବିରୋଧରେ ସରକାର ବିରୋଧୀ ଜନମତ ରହିଛି । ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ କଥା ଯେ, ୧୮ ବର୍ଷ ଭିତରେ ରାଜ୍ୟ ଯେଉଁ ଅନୁସାରେ ପ୍ରଗତି କରିବା କଥା ତାହା ହୋଇନାହିଁ । ଏବେ ମଧ୍ୟ ମାନବିକ ସମ୍ପଦ ପ୍ରକାଶରେ ଓଡ଼ିଶାର ଦେଶର ସର୍ବନିମ୍ନରେ ଥିବା ଏକ ରାଜ୍ୟ ଭାବରେ ରହିଛି । ଦାରିଦ୍ର୍ୟ, ଶିଶୁ ଓ ଜନନୀ ମୃତ୍ୟୁହାରରେ ଏବେବି ଓଡ଼ିଶା ଦେଶର ସର୍ବନିମ୍ନରେ ରହିଛି । ପ୍ରତି କ୍ଷତ୍ରରେ ଦୁର୍ନୀତି ବୃଦ୍ଧିଛି । ଶାସନ ବଳର ବିଧାୟକ ଓ ନେତାମାନେ କୋଟିପତି ହୋଇଛନ୍ତି । ଖଣି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟବସାୟ ହରିଗୁଡ଼ି ଓ ବ୍ୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପଲବ୍ଧ ହେବାପରେ ସାରା ରାଜ୍ୟରେ ଲଘୁ ଖଣିକ ପଦାର୍ଥ ଅର୍ଥାତ୍ ପଥର, ଚିପ୍, ବାଲି ଓ ମୋରମ ପ୍ରଭୃତିର ରାଜ୍ୟବାସୀମାନେ ଯେଉଁ ବ୍ୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଗଠିଲେ, ସେଥିରେ କୋଟିକୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ସହ ପରିବେଶ ସଂରକ୍ଷଣ ଧ୍ୱଂସ ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ଶାସନ ବଳର ବିଧାୟକ ଓ ସମର୍ଥକମାନେ ମିଶି ସେମାନଙ୍କ ସହଯୋଗୀ ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଜରିଆରେ ଏ ବ୍ୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇଛନ୍ତି । ଆଇନ ଶୁଖିଲା ଓ ନୀତିମାନଙ୍କୁ କୁରୁକ୍ଷତ୍ର ପ୍ରଦାନରେ ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସୁଚୀ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୀତି

ନିକଟରେ ଲୋକସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ବଜେଟ୍‌ରେ ଦେଶର ୧୦ କୋଟି ପରିବାରର ୫୦ କୋଟି ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଟିକିଆ ବୀମା ଯୋଗ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ଦେଶର ପ୍ରତି ପରିବାର ନିକଟରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ବଜେଟ୍‌ରେ ୧.୫ଲକ୍ଷ ଟୁନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା କେନ୍ଦ୍ର ଖୋଲିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି । ଆଉ ଏହା ପରେ ପରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ନୀତି ଆୟୋଗର ପ୍ରଥମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସୂଚକାଙ୍କ ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟରେ ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅବସ୍ଥାର ଏକ ତୁଳନାତ୍ମକ ମୂଲ୍ୟାୟନ । ଏଥିରେ ଆର୍ତ୍ତସାଧ୍ୟ ହେବାର କିଛି ନାହିଁ ଯେ, ଯେଉଁ ରାଜ୍ୟମାନେ ସାକ୍ଷରତା, ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୋଗ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବାରେ ଅଧିକ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ କରିଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଆୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାଣିତ ସୂଚକାଙ୍କରେ ଅଧିକ ଫେରା ବା ନିମ୍ନ ହୋଇଛି । ଆୟୋଗ କମିଟି ଗଠନ କରି ଶୀଘ୍ର ଗୁଜରାଟରେ ରହିଛି । ଗାଳିଦେବା ବେଳେ ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ, ରାଜସ୍ଥାନ, ବିହାର, ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ତଳ ଆଡ଼କୁ ଗୁଜରାଟ ପାଇଛନ୍ତି । ମନେହୁଏ, ଗାଳିଦେବା ନିମ୍ନରେ ରହିଥିବା ରାଜ୍ୟମାନେ ଏବେ ବି ସେହି ଐତିହାସିକ 'ବିପ୍ଳାବ' ବର୍ତ୍ତ ଭିତରୁ ବାହାରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରି ନାହାନ୍ତି । ଗାଳିଦେବା ଯେଉଁ ରାଜ୍ୟମାନେ ଶୀଘ୍ରରେ ରହିଛନ୍ତି, ସେମାନେ ୨୦୧୪-୧୫ରୁ ମୂଳ ବର୍ଷ ଭାବରେ ନେଇ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ବାବଦରେ ଅଧିକ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଫଳରେ ଅତି ଆଶାତୀତ ଏବଂ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ସଫଳତା ହାସଲ କରି ପାରିଛନ୍ତି । ଏଭଳି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ଜନଜୀବି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଏବଂ ଛତିଶଗଡ଼ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସଫଳତାର ସହିତ ସମାଜର ସବୁଠୁ ତଳ କ୍ଷତ୍ରରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟବାନୀୟ ପରିସରକୁ ଆଣିବା ସହିତ ମୌଳିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ଯୋଗାଇ ପାରିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଦୁତ ପ୍ରଗତି ପ୍ରାଣିତ କରିଛି ଯେ ଲୋକମାନେ ଯେତେ ପଢ଼ୁଆ/ ରୁକ୍ତବାଦୀ ହୁଅନ୍ତୁ ନା କାହିଁକି, ଦୃଢ଼ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ସର୍ବସୁଖ ପଢ଼ୁଆ ଜିଲ୍ଲାର ସ୍ଥିତିକୁ ମଧ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ହେବ । ରିପୋର୍ଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ଅନ୍ୟ ଏକ ଆର୍ତ୍ତସାଧ୍ୟକଳାପ ତଥ୍ୟ ଅନୁସାରେ ଗାଳିଦେବା କଳ୍ପ- କଣ୍ଠୀର ମଧ୍ୟ ଉନ୍ନତ ଗୁଣରେ ରହିବ, ଏମିତିକି ଉନ୍ନତ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ତୁଳନାରେ ଉଣା ହେଲେ ବି ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶରେ ୨୧ତମ ସ୍ଥାନରେ ରହିବ ।

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନଙ୍କର; କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର କେବଳ ଆର୍ଥିକ ତଥା ନୀତିଗତ ସମର୍ଥନ ଯୋଗାଇ ଦେଇଥାନ୍ତି । ତେବେ ଯେ କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ର କିମ୍ବା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଉନ୍ନତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଯୋଗିତାପୂର୍ଣ୍ଣ ମନୋଭାବର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ନୀତି ଆୟୋଗ ନିଜର ସାମାଜିକ ଭିତରେ ରହି ତାଙ୍କର ସୂଚକାଙ୍କ ଜରିଆରେ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଭାବନାକୁ ଲାଗୁତ କରିବାର ଉଦ୍ୟମ କରିଛନ୍ତି । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଏହା ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ନବଜାତକଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁହାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ଥାନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସାକ୍ଷରତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ହଜାର କାବନ୍ଧ ନବଜାତରେ ୩୫୫ ସାହାଜି ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ ତୁଳନାରେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ । ରାଜନୀତିକ ଲକ୍ଷ୍ୟକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲେ ଏହାର ସଂଖ୍ୟାକୁ ହ୍ରାସ କରାଯିବା ସମ୍ଭବପଦ ହୋଇ ପାରିବ । ଏଥିପାଇଁ ଜରୁରୀକାଳୀନ ଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରତିକ୍ଷେପକମ୍ପକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମମାନ ହାତକୁ ନିଆଯିବା ଉଚିତ । ସୂଚକାଙ୍କମାନେ ଯେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ପ୍ରଦାନ, ଯତ୍ନା ରୋଗ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଧିବଦ୍ଧ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ, ଏବଂ ଆଇନ/ ଏନ୍‌ସୁ ରୋଗୀଙ୍କଦ୍ୱାରା ଔଷଧ ପ୍ରାପ୍ତି ଓ ସେବନ, ଟିକାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ବାବଦକୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ଲଗାନ୍ତି କେତେକ ମାନବଙ୍କ ଆଧାରରେ ନୀତି ଆୟୋଗର ସୂଚକାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି । ଏଥିରେ ଯେଉଁ ଦୁଇଗୋଟି ମୁଖ୍ୟ ତତ୍ତ୍ୱ ଉପଲବ୍ଧ, ତାହା ହେଉଛି- ଉପରୋକ୍ତ ମାନବସମ୍ପଦକୁ ପୂରଣ କରିବା ତଥା ସାମୁହିକ ଭାବରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଟିକିଆ ପୁସ୍ତିକା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବା ସହିତ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଆକଳନ ନିମନ୍ତେ ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ନିଆଯିବା ଉଚିତ । ସୂଚକାଙ୍କମାନେ ଯେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ପ୍ରଦାନ, ଯତ୍ନା ରୋଗ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଧିବଦ୍ଧ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ, ଏବଂ ଆଇନ/ ଏନ୍‌ସୁ ରୋଗୀଙ୍କଦ୍ୱାରା ଔଷଧ ପ୍ରାପ୍ତି ଓ ସେବନ, ଟିକାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ବାବଦକୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ଲଗାନ୍ତି କେତେକ ମାନବଙ୍କ ଆଧାରରେ ନୀତି ଆୟୋଗର ସୂଚକାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି । ଏଥିରେ ଯେଉଁ ଦୁଇଗୋଟି ମୁଖ୍ୟ ତତ୍ତ୍ୱ ଉପଲବ୍ଧ, ତାହା ହେଉଛି- ଉପରୋକ୍ତ ମାନବସମ୍ପଦକୁ ପୂରଣ କରିବା ତଥା ସାମୁହିକ ଭାବରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଟିକିଆ ପୁସ୍ତିକା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବା ସହିତ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଆକଳନ ନିମନ୍ତେ ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ନିଆଯିବା ଉଚିତ । ସୂଚକାଙ୍କମାନେ ଯେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ପ୍ରଦାନ, ଯତ୍ନା ରୋଗ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଧିବଦ୍ଧ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ, ଏବଂ ଆଇନ/ ଏନ୍‌ସୁ ରୋଗୀଙ୍କଦ୍ୱାରା ଔଷଧ ପ୍ରାପ୍ତି ଓ ସେବନ, ଟିକାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ବାବଦକୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ଲଗାନ୍ତି କେତେକ ମାନବଙ୍କ ଆଧାରରେ ନୀତି ଆୟୋଗର ସୂଚକାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି । ଏଥିରେ ଯେଉଁ ଦୁଇଗୋଟି ମୁଖ୍ୟ ତତ୍ତ୍ୱ ଉପଲବ୍ଧ, ତାହା ହେଉଛି- ଉପରୋକ୍ତ ମାନବସମ୍ପଦକୁ ପୂରଣ କରିବା ତଥା ସାମୁହିକ ଭାବରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଟିକିଆ ପୁସ୍ତିକା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବା ସହିତ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଆକଳନ ନିମନ୍ତେ ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ନିଆଯିବା ଉଚିତ । ସୂଚକାଙ୍କମାନେ ଯେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ପ୍ରଦାନ, ଯତ୍ନା ରୋଗ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଧିବଦ୍ଧ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ, ଏବଂ ଆଇନ/ ଏନ୍‌ସୁ ରୋଗୀଙ୍କଦ୍ୱାରା ଔଷଧ ପ୍ରାପ୍ତି ଓ ସେବନ, ଟିକାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ବାବଦକୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ଲଗାନ୍ତି କେତେକ ମାନବଙ୍କ ଆଧାରରେ ନୀତି ଆୟୋଗର ସୂଚକାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି । ଏଥିରେ ଯେଉଁ ଦୁଇଗୋଟି ମୁଖ୍ୟ ତତ୍ତ୍ୱ ଉପଲବ୍ଧ, ତାହା ହେଉଛି- ଉପରୋକ୍ତ ମାନବସମ୍ପଦକୁ ପୂରଣ କରିବା ତଥା ସାମୁହିକ ଭାବରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଟିକିଆ ପୁସ୍ତିକା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବା ସହିତ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଆକଳନ ନିମନ୍ତେ ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ନିଆଯିବା ଉଚିତ । ସୂଚକାଙ୍କମାନେ ଯେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ପ୍ରଦାନ, ଯତ୍ନା ରୋଗ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଧିବଦ୍ଧ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ, ଏବଂ ଆଇନ/ ଏନ୍‌ସୁ ରୋଗୀଙ୍କଦ୍ୱାରା ଔଷଧ ପ୍ରାପ୍ତି ଓ ସେବନ, ଟିକାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ବାବଦକୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ଲଗାନ୍ତି କେତେକ ମାନବଙ୍କ ଆଧାରରେ ନୀତି ଆୟୋଗର ସୂଚକାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି । ଏଥିରେ ଯେଉଁ ଦୁଇଗୋଟି ମୁଖ୍ୟ ତତ୍ତ୍ୱ ଉପଲବ୍ଧ, ତାହା ହେଉଛି- ଉପରୋକ୍ତ ମାନବସମ୍ପଦକୁ ପୂରଣ କରିବା ତଥା ସାମୁହିକ ଭାବରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଟିକିଆ ପୁସ୍ତିକା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବା ସହିତ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଆକଳନ ନିମନ୍ତେ ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ନିଆଯିବା ଉଚିତ । ସୂଚକାଙ୍କମାନେ ଯେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ପ୍ରଦାନ, ଯତ୍ନା ରୋଗ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଧିବଦ୍ଧ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ, ଏବଂ ଆଇନ/ ଏନ୍‌ସୁ ରୋଗୀଙ୍କଦ୍ୱାରା ଔଷଧ ପ୍ରାପ୍ତି ଓ ସେବନ, ଟିକାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ବାବଦକୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ଲଗାନ୍ତି କେତେକ ମାନବଙ୍କ ଆଧାରରେ ନୀତି ଆୟୋଗର ସୂଚକାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି । ଏଥିରେ ଯେଉଁ ଦୁଇଗୋଟି ମୁଖ୍ୟ ତତ୍ତ୍ୱ ଉପଲବ୍ଧ, ତାହା ହେଉଛି- ଉପରୋକ୍ତ ମାନବସମ୍ପଦକୁ ପୂରଣ କରିବା ତଥା ସାମୁହିକ ଭାବରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଟିକିଆ ପୁସ୍ତିକା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବା ସହିତ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଆକଳନ ନିମନ୍ତେ ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ନିଆଯିବା ଉଚିତ । ସୂଚକାଙ୍କମାନେ ଯେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ପ୍ରଦାନ, ଯତ୍ନା ରୋଗ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଧିବଦ୍ଧ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ, ଏବଂ ଆଇନ/ ଏନ୍‌ସୁ ରୋଗୀଙ୍କଦ୍ୱାରା ଔଷଧ ପ୍ରାପ୍ତି ଓ ସେବନ, ଟିକାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ବାବଦକୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ଲଗାନ୍ତି କେତେକ ମାନବଙ୍କ ଆଧାରରେ ନୀତି ଆୟୋଗର ସୂଚକାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି । ଏଥିରେ ଯେଉଁ ଦୁଇଗୋଟି ମୁଖ୍ୟ ତତ୍ତ୍ୱ ଉପଲବ୍ଧ, ତାହା ହେଉଛି- ଉପରୋକ୍ତ ମାନବସମ୍ପଦକୁ ପୂରଣ କରିବା ତଥା ସାମୁହିକ ଭାବରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଟିକିଆ ପୁସ୍ତିକା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବା ସହିତ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଆକଳନ ନିମନ୍ତେ ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ନିଆଯିବା ଉଚିତ । ସୂଚକାଙ୍କମାନେ ଯେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ପ୍ରଦାନ, ଯତ୍ନା ରୋଗ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଧିବଦ୍ଧ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ, ଏବଂ ଆଇନ/ ଏନ୍‌ସୁ ରୋଗୀଙ୍କଦ୍ୱାରା ଔଷଧ ପ୍ରାପ୍ତି ଓ ସେବନ, ଟିକାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ବାବଦକୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ଲଗାନ୍ତି କେତେକ ମାନବଙ୍କ ଆଧାରରେ ନୀତି ଆୟୋଗର ସୂଚକାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି । ଏଥିରେ ଯେଉଁ ଦୁଇଗୋଟି ମୁଖ୍ୟ ତତ୍ତ୍ୱ ଉପଲବ୍ଧ, ତାହା ହେଉଛି- ଉପରୋକ୍ତ ମାନବସମ୍ପଦକୁ ପୂରଣ କରିବା ତଥା ସାମୁହିକ ଭାବରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଟିକିଆ ପୁସ୍ତିକା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବା ସହିତ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଆକଳନ ନିମନ୍ତେ ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ନିଆଯିବା ଉଚିତ । ସୂଚକାଙ୍କମାନେ ଯେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ପ୍ରଦାନ, ଯତ୍ନା ରୋଗ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଧିବଦ୍ଧ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ, ଏବଂ ଆଇନ/ ଏନ୍‌ସୁ ରୋଗୀଙ୍କଦ୍ୱାରା ଔଷଧ ପ୍ରାପ୍ତି ଓ ସେବନ, ଟିକାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ବାବଦକୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ଲଗାନ୍ତି କେତେକ ମାନବଙ୍କ ଆଧାରରେ ନୀତି ଆୟୋଗର ସୂଚକାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି । ଏଥିରେ ଯେଉଁ ଦୁଇଗୋଟି ମୁଖ୍ୟ ତତ୍ତ୍ୱ ଉପଲବ୍ଧ, ତାହା ହେଉଛି- ଉପରୋକ୍ତ ମାନବସମ୍ପଦକୁ ପୂରଣ କରିବା ତଥା ସାମୁହିକ ଭାବରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଟିକିଆ ପୁସ୍ତିକା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବା ସହିତ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଆକଳନ ନିମନ୍ତେ ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ନିଆଯିବା ଉଚିତ । ସୂଚକାଙ୍କମାନେ ଯେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ପ୍ରଦାନ, ଯତ୍ନା ରୋଗ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଧିବଦ୍ଧ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ, ଏବଂ ଆଇନ/ ଏନ୍‌ସୁ ରୋଗୀଙ୍କଦ୍ୱାରା ଔଷଧ ପ୍ରାପ୍ତି ଓ ସେବନ, ଟିକାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ବାବଦକୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ଲଗାନ୍ତି କେତେକ ମାନବଙ୍କ ଆଧାରରେ ନୀତି ଆୟୋଗର ସୂଚକାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି । ଏଥିରେ ଯେଉଁ ଦୁଇଗୋଟି ମୁଖ୍ୟ ତତ୍ତ୍ୱ ଉପଲବ୍ଧ, ତାହା ହେଉଛି- ଉପରୋକ୍ତ ମାନବସମ୍ପଦକୁ ପୂରଣ କରିବା ତଥା ସାମୁହିକ ଭାବରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଟିକିଆ ପୁସ୍ତିକା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବା ସହିତ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଆକଳନ ନିମନ୍ତେ ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ର